

Norra Mellansverige
Program för Europeiska regionala
utvecklingsfonden 2021-2027

Dialogmöte partnerskapet – 2020-09-09

Agenda – varmt välkommen!

koordinator NMS – Ann-Christin Gagge

Dialogmöte den 9 september 2020 kl. 09:00-10:30

- 09:00 **Inledning – tidplan, process och dialog**
Ann Christin Gagge, koordinator Norra Mellansverige
- 09:15 **Aktuellt från Tillväxtverket**
Lena Johansson Skeri, Tillväxtverket, programansvarig Norra Mellansverige,
- 09:30 **Programstrategi och prioriteringar (kapitel 1 och 2)**
Åsa Ångsback, Lina Andersson och Helene Vogelmann, skrivargruppen Norra Mellansverige
- 10:15 **Lämna synpunkter digitalt**
Helene Vogelmann, skrivargruppen Norra Mellansverige
- 10:20 **Övriga frågor & avslutning**
Ann Christin Gagge, koordinator Norra Mellansverige

Process

- Fokus: ERUF-program för Norra Mellansverige (NMS)
- Transparent process – underlag via regionernas webb
- Involverar externa (och interna) aktörer via dialogseminarium – tre tillfällen planeras under hösten
- Temagrupper bidrar med kunskap, erfarenhet och textförslag
- Dialog med kommunerna (politiker) vid länsvisa inplanerade möten
- Information till RUN/RUN/UU
- Arbetsgrupp med representation från regionerna, Tillväxtverket samt Brysselkontoren
- Skrivargrupp med representation från regionerna

Tidplan ERUF programskrivning

10 jun	Dialogmöte NMS
Juni-aug	Skrivarbete och fortsatt dialog med temagrupper
Sep	Möten med kommunerna (politiker) Värmland 28/8, Gävleborg 4/9, Dalarna 30/9-1/10
9 sep	Dialogmöte NMS
Sep	Skrivarbete och fortsatt dialog med temagrupper
18 sep-2 okt	Peer review Tillväxtverket, utkast 2 klart (sep/okt)
8 okt	Dialogmöte NMS
Okt-nov	Skrivarbete och fortsatt dialog med temagrupper
4 nov	Dialogmöte NMS
10 nov	Färdigt förslag klart
Nov/dec	Politiskt beslut i respektive region Dalarna 25/11, Värmland 2/12, Gävleborg 9/12
31 dec	Förslag lämnas till regeringen

Budget 2021-2027

- ERUF Norra Mellansverige 2021-2027: ca 1,2 miljarder SEK
- EU finansierar 60 %, nationell medfinansiering 40 %
 - Nästa programperiod föreslås "mer utvecklade länder" (exv. Sverige) få 40% från EU.
 - Norra Mellansverige uppfyller kriterier för "övergångsregion" (lägre BRP än snittet i EU) och får därför 60 % från EU.
- Minst 85 % till PO 1
- 30 % till klimatåtgärder, PO1 + PO2

Tillväxtverket

programansvarig NMS – Lena Johansson Skeri

Aktuellt från Tillväxtverket

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Europeas återhämtningsplan

2020-09-09

Sammanhållningspolitiken efter 2020

Överenskommelse om budget till återhämtningsplan 1824 miljarder euro

Återhämtningsinstrument Next Generation EU 750 miljarder euro

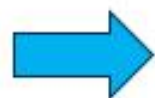
EU's långtidsbudget 1074 miljarder euro, där 900 miljoner förväntas gå till Sverige och ERUF

Instrumentet Next Generation EU ska användas på tre huvudområden

Stöd till EU-ländernas återhämtning

- Stöd till investeringar och reformer
- Stöd till en rättvis omställning

Nystart för ekonomin och privata investeringar

- Stöd till strategiska branscher och nyckelteknik
- Investeringar i viktiga värdekedjor
- Solvensstöd till livskraftiga företag

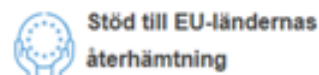
Lärdomar av krisen

- Stöd till viktiga program för framtida kriser
- Stöd till globala partner

Stöd till EU-länderna så att de kan återhämta sig, läka såren och gå stärkta ur krisen

- Faciliteten för återhämtning och resiliens (Sverige ca 3,7 miljarder euro)

Ekonomiskt stöd till långsiktiga reformer och investeringar i medlemsstaterna, i syfte att minska de ekonomiska och sociala konsekvenserna av covid-19.

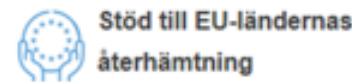
- REACT-EU (Sverige 350 miljoner euro fördelning ERUF och ESF)

Föreslås implementeras genom justeringar i nuvarande ERUF/ESF-program alternativt genom upprättande av nya särskilda program med fokus på åtgärder som relativt snabbt bidrar till ekonomisk återhämtning,

- Fonden för en rättvis omställning (Sverige ca 165 miljoner euro)

Klimatsatsning/Omställningen av stålindustrin i Övre Norrland.

Faciliteten för återhämtning och resiliens

- Krav på utarbetade nationella planer för återhämtning och motståndskraft. Planerna ska gälla fram till 2024.
- Planerna ska överensstämma med partnerskapsöverenskommelser inom sammanhållningspolitiken som just nu är under utformning hos medlemsstaten.
- Ska komplettera REACT-EU som ska avhjälpa kriser på kort sikt
- Fördelningen av medel ska ta hänsyn till befolkning, BNP per capita och arbetslöshet men kommer fokuseras på de länder som drabbats hårdast av krisen, och som har låg inkomst per capita och hög arbetslöshet

REACT-EU

Stöd till EU-ländernas
återhämtning

➤ Kort tid att fördela, besluta och upparbeta dessa medel. Ska användas under **2021-2022**

➤ Olika scenarion, **regeringsbeslut** oktober 2020

- ESF 50% ERUF 50% ?
- Ev ERUF-pott läggs i ett nationellt regionalfondsprogram?
- Vid ev regional tilldelning, hur ska medlen fördelas?
- 100% eller 50% finansiering

➤ Utlysningar och beslut tidigast senvår 2021

➤ Möjliga insatser? Företagande (företagsakuter, rådgivning, olika företagsstöd tex omställningscheckarr Branschsatsningar (tex kultur och turism) Varselsatsningar, Digitalisering (inklusive bredbandsinfrastruktur) samt Klimatsatsningar.

React-EU, preliminär tidsplan

Fonden för en rättvis omställning

Den gröna given – klimatneutralitet 2050

Stöd till EU-ländernas
återhämtning

- ▶ Ett verktyg för att stödja de mest växthusgasintensiva* regionerna** vilka påverkas stort av omställning till en klimatneutral ekonomi. Kan handla om kompetensförsörjning/omskolning, hjälpa SMF att hitta nya ekonomiska möjligheter.
- ▶ Tillväxtverket förvaltande myndighet, uppdrag i jan 2020 att ta fram ett nationellt program för perioden 2021-2027. Dock en utökad budget efter sommarens överenskommelse
- ▶ Från att vara enbart vara aktuell för Övre Norrland och omställning i stålindustrin så pågår nu diskussioner att bredda geografi och branscher.
- ▶ Medfinansiering från ERUF, ESF+ samt nationella medel, troligtvis ca 40/60?

*baserat på koldioxidutsläpp **Nuts 3- nivå eller delar av sådan

Övriga instrument Next Generation

Bra information!

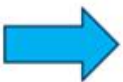
**Nystart för ekonomin
och privata investeringar**

- Stöd till strategiska branscher och nyckelteknik
- Investeringar i viktiga värdekedjor
- Solvensstöd till livskraftiga företag

Lärdomar av krisen

- Stöd till viktiga program för framtida kriser
- Stöd till globala partner

- Utökat InvestEU-program
- Instrument för solvensstöd
- Nytt folkhälsoprogram
- Förstärkning av rescEU
- mm

▀ Tack för er uppmärksamhet

Lena Johansson-Skeri

Programansvarig Norra Mellansverige

Regional tillväxt Mellersta Sverige

Norra Mellansverige

skrivargruppen – Åsa Ängsback, Lina Andersson och Helene Vogelmann

Programstrategi och prioriteringar (kapitel 1 och 2)

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Kapitel 1 – Utmaningar och resonemang

Utmaningar

- **Utmaning 1: Klimatavtryck och miljö – ekologisk hållbarhet**
 - *Norra Mellansveriges ekonomiska aktiviteter är idag inte hållbara ur ett miljömässigt perspektiv. Transportsektorn är fossilberoende i allt för stor utsträckning...*
- **Utmaning 2: Ojämlig studie- och arbetsmarknad - social hållbarhet**
 - *Norra Mellansveriges befolkning lever i dag varken helt jämställt eller jämlikt och har inte lika förutsättningar till att leva ett gott liv med god hälsa...*
- **Utmaning 3: Näringslivets och samhällsservicens förutsättningar: ekonomisk hållbarhet**
 - *Norra Mellansveriges näringsliv och arbetsmarknad extremt beroende av den tillverkande exportindustrin som i sin tur är under hårt omställnings- och effektiviseringstryck, anställer allt färre och är utsatt för globala konjunkturförändringar...*

Särskilda mål för PO 1

Politiskt mål	Särskilt mål	Namn på nödvändigt villkor	Uppfyllningskriterier för det nödvändiga villkoret
1. Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling	1.1 Förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	God styrning av den nationella eller regionala strategin för smart specialisering	<p>Strategier för smart specialisering ska stödjas av följande åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktuell analys av flaskhalsar för innovationsspridning, bl.a. digitalisering 2. Behöriga regionala/nationella institutioner eller organ som ansvarar för förvaltningen av strategin för smart specialisering 3. Verktyg för övervakning och utvärdering för att mäta resultaten i förhållande till strategins mål 4. Effektivt fungerande entreprenörsprocess 5. Nödvändiga åtgärder för att förbättra nationella eller regionala forsknings- och innovationssystem 6. Åtgärder för att hantera industriell omvandling 7. Åtgärder för internationellt samarbete
	1.2 Säkra nyttan av digitaliseringen för invånare, företag och myndigheter		
	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens tillväxt och konkurrenskraft		
	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap		

Källa: Kapitel 1, tabell 1 – politiskt mål 1, särskilt mål 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Särskilda mål PO2

Politiskt mål	Särskilt mål	Nödvändigt villkor	Motivering
2. Ett grönare och koldioxidsnålare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, klimatanpassning, riskförebyggande och riskhantering	2.1 Främja energieffektivitet	Strategisk politisk ram för stöd till energieffektiv renovering av bostadshus och andra byggnader Styrning av energisektorn	
	2.2 Främja förnybar energi genom investeringar i produktionskapacitet	Styrning av energisektorn Effektivt främja användning av förnybar energi inom alla sektorer och över hela EU	

Särskilda mål PO2

Politiskt mål	Särskilt mål	Nödvändigt villkor	Motivering
2. Ett grönare och koldioxidsnålare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, klimatanpassning, riskförebyggande och riskhantering	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring på lokal nivå		
	2.4 Främja anpassning, riskförebyggande och motståndskraft mot katastrofer i samband med klimatförändringar	Effektiv ram för riskhantering vad gäller katastrofer	
	2.5 Främjande av en effektiv vattenanvändning	Uppdaterad planering för nödvändiga investeringar i sektorerna för vatten och avloppsvatten	

Särskilda mål PO2

Politiskt mål	Särskilt mål	Nödvändigt villkor	Motivering
2. Ett grönare och koldioxidsnålare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, klimatanpassning, riskförebyggande och riskhantering	2.6 Utveckling av (övergången till) cirkulär ekonomi, genom investeringar i avfallssektorn och resurseffektivitet	Uppdaterad planering för avfallshantering	
	2.7 Främjande av grön infrastruktur i stadsmiljön och minskning av föroreningar	Prioriterad åtgärdsram för de bevarandeåtgärder som krävs med unionens medfinansiering	
	2.8 Främja hållbar multimodal mobilitet i städerna		

Ett smartare Europa

PO 1.1 Förbättra forsknings- och innovationskapacitet och användningen av avancerad teknik

Utmaning

Stora brister i Norra Mellansveriges innovationsförmåga vilket innebär svårigheter att lösa miljömässiga, sociala och ekonomiska samhällsutmaningar i enlighet med målsättningarna i Agenda 2030 och EU:s gröna giv.

Behov

Små och medelstora företag i Norra Mellansverige behöver stärka innovationskraft och omställningsförmåga för att kunna minska klimatavtryck, och erbjuda hållbara varor och tjänster för den inhemska och globala marknaden utifrån dagens och morgondagens behov och krav.

Samverkan mellan näringsliv, akademi, offentliga aktörer och idéburna organisationer i innovationssystemet behöver förvaltas och utvecklas vidare tillsammans med utomregionala aktörer, för att stärka innovationskapaciteten inom regionernas smarta specialiseringar/ prioriterade styrkeområden.

Tillgången till resurser för forskning och innovation måste öka liksom forsknings- och innovationsinvesteringar i små och medelstora företag. De större bolagen i regionen inom t ex stål, papper och massa lägger betydande medel på forskning och innovation. Samverkan mellan större företag och SMF behöver stärkas.

Investeringar behöver ske i NMS-gemensamma forsknings- och innovationsmiljöer för att kunna erbjuda små och medelstora företag labb- och testmöjligheter.

Förmågan att implementera och använda hållbara innovationer måste öka inom privat och offentlig sektor.

Grundförutsättningar för innovation t ex utbildningsnivå, öppenhet, mångfald, jämställdhet och rörlighet på arbetsmarknaden måste stärkas.

PO 1.1 Föreslagna interventionstyper

Förbättra forsknings- och innovationskapacitet och användningen av avancerad teknik

Intervention	Intervention	Intervention	Intervention
020 Innovationsprocesser i små och medelstora företag (processer, organisation, marknadsföring, gemensamt skapande, användar- och efterfrågestyrd innovation)	021 Tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och sektorn för högre utbildning	022 Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag med inriktning på en koldioxidsnål ekonomi, resiliens och anpassning till klimatförändringar	003 Investeringar i fasta tillgångar i offentliga forskningscentrum och högre utbildning, direkt kopplade till forskning och innovation

Ett smartare Europa

PO 1.2 Säkra nyttan av digitaliseringen för invånare, företag och myndigheter

Utmaning

Låg digital mognad.

Små och medelstora företag saknar kompetens och tjänster.

Behov

Mer fokuserat arbete för automatisering och nya verksamhetsmodeller.

Starkare interaktion trippel helix och civilsamhället (nya tjänster).

Digitaliseringens möjligheter kopplade till samhällsutmaningar.

PO 1.2 Resultatkedja

Säkra nyttan av digitaliseringen för invånare, företag och myndigheter

Intervention	Prestation	Effekter kort sikt	Effekter medellång sikt
010 <i>Företag</i> <i>Digitalisering av SMF</i>	<ul style="list-style-type: none">- Företag som får stöd genom bidrag- Företag som får stöd genom finansieringsinstrument- Företag som får icke-ekonomiskt stöd	Ökad användande av IKT tjänster och ökat automatisering, utveckling av nya tjänster och affärsmodeller kopplade till systemleveranser och nya kunder	Säkrad nytta av digitaliseringen för invånare, företag och myndigheter
012 <i>Stödjande strukturer</i> <i>IT--tjänster och tillämpningar för digitala färdigheter och integration</i> <i>(EDIH bl.a.)</i>	Offentliga organisationer och ideella organisationer som får stöd att digitalisera tjänster och tillämpningar (EDIH)	Nya tjänster och lösningar gm bl.a. EDIH och samverkan 4H genom kluster/ innovationsplattformar, testbäddar, demonstratorer, kommunpiloter mm.	Säkrad nytta av digitaliseringen för invånare, företag och myndigheter

Ett smartare Europa

PO 1.3 Förbättra de små och medelstora företagens tillväxt och konkurrenskraft

Utmaning

Norra Mellansverige har låg produktivitet/tillväxt med en BRP per capita som ligger under EU genomsnittet.

Behov

Näringslivets omställning.

För att nå målet ett robust, konkurrenskraftigt och diversifierat näringsliv behöver de små och medelstora företagens tillväxt och konkurrenskraft stärkas.

Kapitalförsörjning i tidiga skeden, rådgivning och stöd för affärsutveckling och internationalisering inom prioriterade områden

PO 1.3 Föreslagna interventionstyper

Förbättra de små och medelstora företagens tillväxt och konkurrenskraft

Intervention	Intervention	Intervention	Intervention
015 Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag	018 Företagskuvöser, stöd till avknopningsföretag och nystartade företag	017 Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag – FINANSIERINGSINSTRUMENT?	

Ett smartare Europa

PO 1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap

Utmaning

Demografin – åldrande befolkning.

Matchningsproblematik – Norra Mellansverige har brist på lämplig kompetensbas inom smarta specialisering, både bredd och spets. Se OECD/NordRegio

Omställning kräver högre utbildningsnivå för innovationskapacitet

Attraktionskraft för vissa yrken och branscher låg

Matchning mellan utbildningar från universitet och högskolor matchar inte

Behov

En sammanhängande och selektiv insats på rätt nivå och på rätt sätt som fokuserar på smart specialisering, behov och omställning för ett konkurrenskraftigt näringsliv och nya sätt att leverera offentliga tjänster på, t.ex. inom hälsa och sjukvård men också för kommunala tjänster i.e. quadruple helix

PO 1.4 Resultatkedja

Utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap

Intervention	Prestation	Effekter kort sikt	Effekter medellång sikt
016. Utveckling av färdigheter för smart specialisering, industriell strukturomvandling och entreprenörskap	SMF Som investerar i färdigheter för smart specialisering, industriell omvandling och entreprenörskap Organisationer som får stöd Investeringar i MSEK	Bättre matchning mellan behov och utbud med fokus på livslångt lärande och rekrytering av nyutbildade från yrkeshögskolor samt universitet och högskolor Ökad jämställdhet och mångfald vid rekryteringar Ökad attraktivitet för arbetsplatser	Utvecklade färdigheter för smart specialisering, industriell strukturomvandling och entreprenörskap

Ett grönare och koldioxidsnålare Europa

PO 2.1 Främja energieffektivisering

Utmaning

Energieffektivisera bland industriföretag, fastighetsägare och transportföretag.

Behov

Stor kvarvarande potential att energieffektivisera bland industriföretag, fastighetsägare och transportföretag.

För att klara framtida elförsörjning behöver elanvändare även optimera sina effektuttag.

Behövs stöd till branscher och enskilda företag att ställa om.

PO 2.1 Föreslagna Interventionstyper

Främja energieffektivisering

Intervention	Intervention	Intervention	Intervention
024 Energieffektivitet och demonstrationsprojekt i små och medelstora företag samt stödåtgärder	047 Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag		

Norra Mellansverige

skrivargruppen – Helene Vogelmann

- Transparent process – underlag via regionernas webb:

<https://regionvarmland.se/eruf>

<https://www.regiondalarna.se/verksamhet/regional-utveckling/naringslivsutveckling/projektfinansiering/eus-strukturfonder/strukturfonderna-2021-2027/europeiska-utvecklingsfonden-eruf/>

<https://www.regiongavleborg.se/eruf>

- Enkät på webben – länk kommer att skickas ut

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Övriga frågor & avslutning

Skrivargrupp

Åsa Ängsback

Region Dalarna

asa.angsback@regiondalarna.se

070-622 63 66

Helen Vogelmann

Region Värmland

helen.vogelmann@regionvarmland.se

072-121 72 67

Lina Andersson

Region Gävleborg

lina.e.andersson@regiongavleborg.se

076-125 73 03

Koordinator ERUF Norra Mellansverige

Ann-Christin Gagge

Region Gävleborg

ann-christin.gagge@regiongavleborg.se

073-274 27 88

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden